

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w grudniu 2005 r.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest w grudniu optymistyczna, choć mniej korzystna niż w listopadzie i gorsza niż w analogicznym miesiącu dwóch ostatnich lat. Wpływają na to zarówno słabsze niż w listopadzie oceny bieżącego portfela zamówień i produkcji oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw, jak i ostrożniejsze niż przed miesiącem przewidywania dotyczące przyszłego portfela zamówień, produkcji oraz sytuacji finansowej.

W grudniu ogólna koniunktura w **budownictwie** oceniana jest mniej korzystnie niż w listopadzie, ale bardziej optymistycznie niż w analogicznym miesiącu w całym okresie badania. Na sytuację tę wpływają gorsze niż przed miesiącem oceny bieżącego i przyszłego portfela zamówień oraz produkcji budowlano-montażowej, a w konsekwencji bieżącej i przyszłej sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest w grudniu bardziej negatywnie niż w listopadzie, choć na poziomie wyższym niż w analogicznym miesiącu ostatnich sześciu lat. Na sytuację tę wpływają gorsze niż przed miesiącem oceny dotyczące bieżącej i przyszłej sprzedaży oraz przewidywanej sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

Spośród badanych grup jednostek **usługowych**¹ najkorzystniejsze oceny koniunktury i lepsze niż w listopadzie sygnalizują w grudniu jednostki z sekcji pośrednictwo finansowe oraz edukacja. Negatywne oceny klimatu koniunktury formułują tylko jednostki z sekcji hotele i restauracje oraz ochrona zdrowia i opieka społeczna.

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD: **H** – Hotele i restauracje, **I** - Transport, gospodarka magazynowa i łączność, **J** - Pośrednictwo finansowe, **K** - Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, **M** – Edukacja, **N** - Ochrona zdrowia i opieka społeczna, **O** - Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.

Niniejszy dokument został sporządzony przy finansowej pomocy Unii Europejskiej. Poglądy w nim prezentowane są poglądami Głównego Urzędu Statystycznego, a zatem nie mogą być w żadnym wypadku uznawane za odzwierciedlenie oficjalnej opinii Komisji Europejskiej.

Opracowanie: **Departament Statystyki Przedsiębiorstw i Rejestrów**

Kontakt w sprawach merytorycznych:

Hanna Sękowska tel. (0-22) 608 36 51, Janusz Gawron tel. (0-22) 608 35 50,

Jolanta Waczyńska tel. (0-22) 608 35 50, Olga Gaca tel. (0-22) 608 36 51.

Wydział Obsługi Prasowej: tel. (0-22) 608 38 04, 608 31 57, 608 34 91, fax (0-22) 608 38 68, 608 38

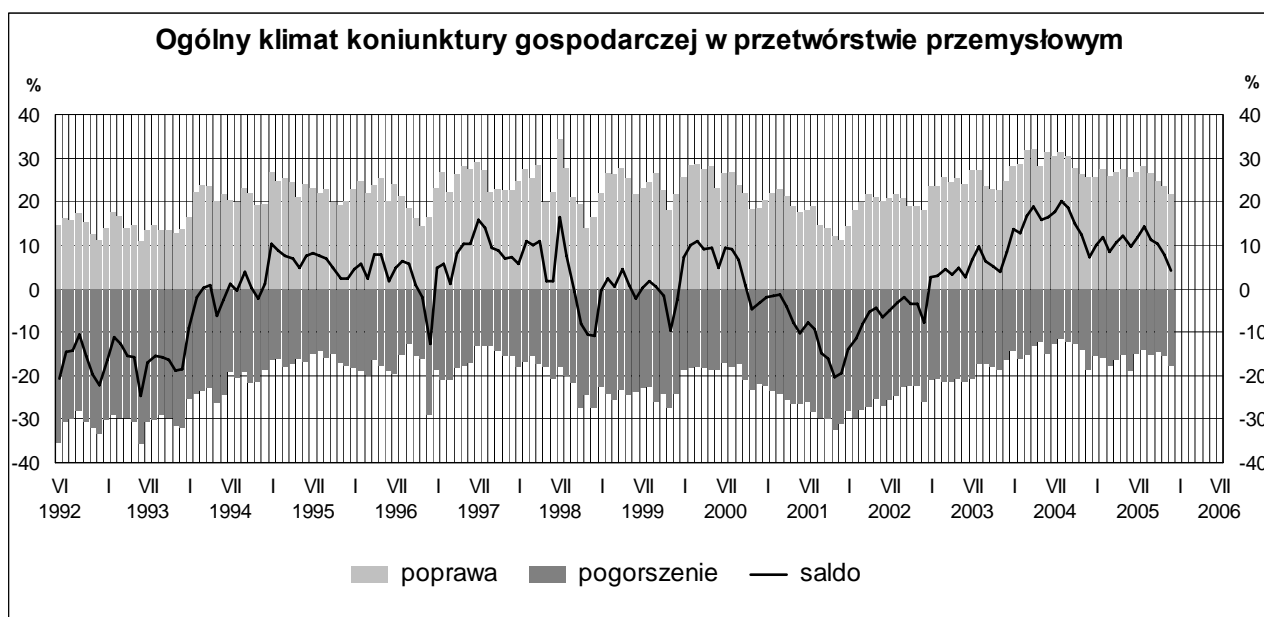
Rozpowszechnianie: 86,

e-mail: m.lukaszewicz@stat.gov.pl

Stanowisko prasowe w CIS (do bezpośredniego odbioru materiałów prasowych) czynne w dniach publikowania podstawowych wielkości i wskaźników o godz. 16:00

Internet: www.stat.gov.pl

I. Przetwórstwo przemysłowe

W grudniu **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie plus 4 (w listopadzie - plus 8, przed rokiem w grudniu - plus 7). Poprawę koniunktury sygnalizuje 22% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie - 18% (w listopadzie odpowiednio: 24% i 16%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

W grudniu bieżący portfel zamówień jest oceniany nieco gorzej niż w ubiegłym miesiącu, co wynika z nieznacznie większego pesymizmu przedsiębiorców w zakresie portfela zamówień zagranicznego niż krajowego. Bieżąca produkcja rośnie nieco wolniej niż w listopadzie. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy oczekują rozszerzenia portfela zamówień i produkcji w skali mniejszej niż prognozowano miesiąc wcześniej. Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany przez przedsiębiorców za wystarczający. Mimo mniejszych niż w listopadzie opóźnień przy ściąganiu należności od kontrahentów, utrzymują się trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa przedsiębiorstw może się nieznacznie pogorszyć. Skala zwolnień pracowników może być nieco większa niż przewidywała prognoza z listopada. Można też oczekiwać większej niż przewidywano przed miesiącem obniżki cen wyrobów przemysłowych.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. W grudniu najlepiej oceniają koniunkturę producenci: maszyn i aparatury elektrycznej (plus 27 – wzrost o 9 punktów), wyrobów chemicznych (plus 22 – utrzymała się wartość z poprzedniego miesiąca), metalowych wyrobów gotowych (plus 16 – wzrost o 2 punkty), masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru (plus 13 – spadek o 8 punktów) oraz prowadzący działalność wydawniczą i poligraficzną (plus 17 – wzrost o 3 punkty). Negatywne oceny formułują głównie producenci: odzieży i wyrobów futrzarskich (minus 14 – spadek o 4 punkty), wyrobów włókienniczych (minus 9 – wzrost o 2 punkty), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (minus 9 – wzrost o 3 punkty).

Producenci **maszyn i aparatury elektrycznej** oceniają koniunkturę optymistycznie, lepiej niż przed miesiącem. Zwiększa się bieżący portfel zamówień i produkcja. Odpowiednie przewidywania są także optymistyczne. Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza

poziom uznawany za wystarczający. Mimo trudności w ściąganiu należności od kontrahentów przedsiębiorcy bez opóźnień regulują swoje zobowiązania finansowe. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są korzystne, lepsze niż w listopadzie. Dyrektorzy planują niewielkie redukcje zatrudnienia. Zamierzają też podwyższyć ceny maszyn i aparatury elektrycznej.

Producenci **wyrobów chemicznych** oceniają klimat koniunktury optymistycznie, podobnie jak przed miesiącem. Bieżący portfel zamówień i produkcja są oceniane negatywnie, natomiast odpowiednie przewidywania są korzystne. Stan zapasów wyrobów gotowych uznawany jest za nadmierny. Producenci nie odczuwają trudności zarówno w ściąganiu należności od kontrahentów jak i w bieżącym regulowaniu zobowiązań. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są nadal optymistyczne i lepsze od prognoz z listopada. Dyrektorzy sygnalizują możliwość redukcji zatrudnienia, choć w skali mniejszej niż wskazywała prognoza z poprzedniego miesiąca. Ceny wyrobów chemicznych mogą wzrosnąć w stopniu mniejszym niż przewidywano przed miesiącem.

Producenci **mebli** oceniają koniunkturę pozytywnie, podobnie jak w listopadzie. Odnotowuje się mniejszy niż przed miesiącem wzrost zarówno bieżącego portfela zamówień jak i produkcji. Odpowiednie przewidywania są nadal korzystne. Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. Znaczne zmniejszenie opóźnień przy ściąganiu należności od kontrahentów powoduje, że trudności przy regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych są niewielkie. Prognozy sytuacji finansowej są nadal korzystne. Dyrektorzy zamierzają nieznacznie ograniczyć zatrudnienie. Ceny mebli mogą utrzymać się na obecnym poziomie.

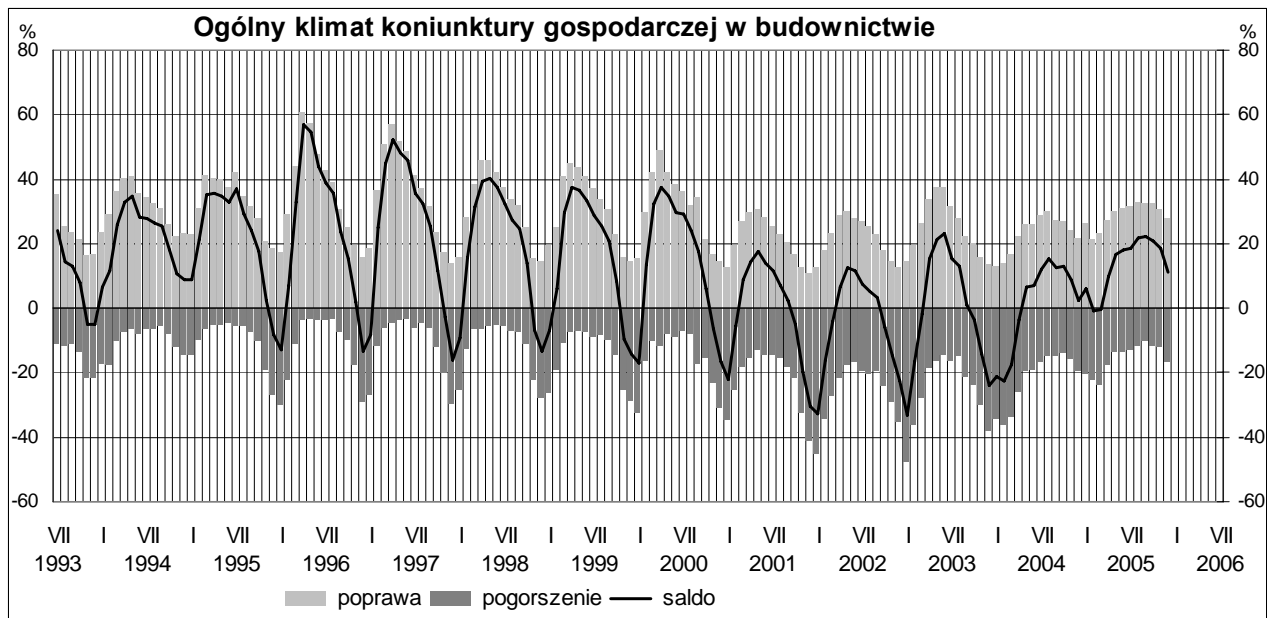
W przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe** koniunktura oceniana jest pozytywnie, choć nieco gorzej niż w listopadzie. Zarówno oceny bieżące jak i przewidywania dotyczące portfela zamówień i produkcji są korzystne, choć ostrożniejsze niż przed miesiącem. Stan zapasów artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. Utrzymujące się opóźnienia przy ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że zwiększają się trudności przy regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych przedsiębiorstw. Mimo to w najbliższych trzech miesiącach przewidywana jest poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Dyrektorzy zamierzają utrzymać redukcję zatrudnienia na poziomie zbliżonym do przewidywań sprzed miesiąca. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą nieznacznie wzrosnąć.

Producenci **sprzętu i urządzeń rtv** oceniają swoją koniunkturę w grudniu negatywnie, znacznie gorzej niż przed miesiącem. Spowodowane to jest znacznym pogorszeniem przewidywań dotyczących przyszłego portfela zamówień i przyszłej produkcji. Bieżący portfel zamówień jest oceniany pozytywnie (choć gorzej niż przed miesiącem) co powoduje, że producenci decydują się na rozszerzenie bieżącej produkcji. Stan zapasów wyrobów gotowych uznawany jest za wystarczający. Mimo iż należności od kontrahentów są ściągane ze znacznymi opóźnieniami, przedsiębiorcy terminowo regulują bieżące zobowiązania finansowe. Na najbliższe miesiące przewidywana jest dalsza poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Redukcje zatrudnienia mogą być większe niż prognozowano przed miesiącem. Ceny sprzętu i urządzeń rtv mogą ulec nieznacznemu obniżeniu.

Dyrektorzy firm produkujących **wyroby włókiennicze** oceniają swoją koniunkturę w grudniu negatywnie, choć nieco lepiej niż w zeszłym miesiącu. Dalsze zmniejszenie bieżącego portfela zamówień powoduje, że przedsiębiorcy w większym stopniu niż przed miesiącem ograniczają bieżącą produkcję. Odpowiednie przewidywania są również pesymistyczne i zbliżone

do przedstawionych w listopadzie. Zwiększają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Przedsiębiorcy oceniają negatywnie swoją bieżącą i przyszłą sytuację finansową. Nadal należy oczekiwać znacznych redukcji zatrudnienia. Ceny wyrobów włókienniczych mogą się dalej obniżać.

2. Budownictwo

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie jest oceniany w grudniu pozytywnie (plus 11), choć gorzej niż w poprzednim miesiącu (plus 19). Wśród badanych przedsiębiorstw 28% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 17% - jej pogorszenie (w listopadzie odpowiednio 31% i 12%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa odnotowują mniejszy niż w listopadzie wzrost **portfela zamówień** na roboty budowlano-montażowe, jak również wolniejsze rozszerzenie **produkcji budowlano-montażowej**. W pierwszych miesiącach przyszłego roku oczekuje się ograniczenia portfela zamówień, a w konsekwencji i produkcji.

Pozytywnie, choć nieco ostrożniej niż w ubiegłym miesiącu, oceniana jest bieżąca **sytuacja finansowa** przedsiębiorstw budowlano-montażowych. Odpowiednie przewidywania na najbliższe miesiące charakteryzują się niewielkim pesymizmem.

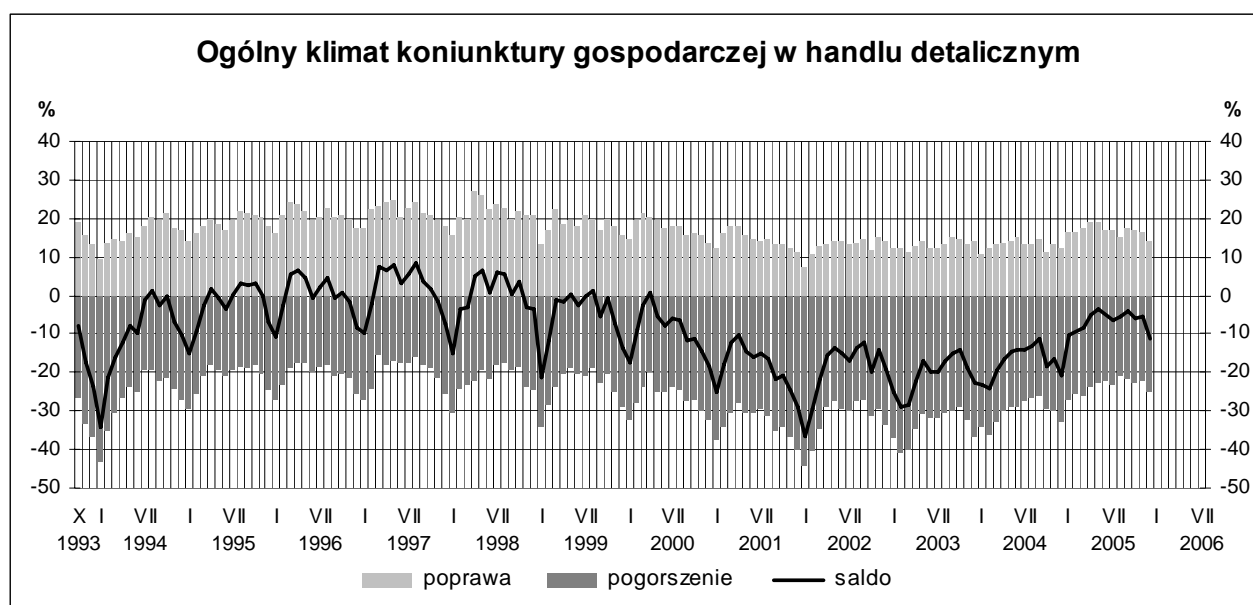
Na najbliższe trzy miesiące przedsiębiorcy sygnalizują wolniejszy niż wskazywała prognoza z listopada wzrost **cen** realizacji robót budowlano-montażowych. Należy też oczekiwać dużo większych redukcji **zatrudnienia** w budownictwie.

Spośród badanych jednostek 2,1% deklaruje, że nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** (2,9% w listopadzie br. i 1,6% w grudniu ub. roku). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa związane są nadal z konkurencją ze strony innych firm. Bariere tę w grudniu zgłasza 72% przedsiębiorstw wobec 74% w listopadzie br. i 68% w grudniu ub. roku. Drugą najczęściej zgłaszaną barierą są koszty zatrudnienia (47% badanych przedsiębiorstw w grudniu i listopadzie br. wobec 39% w grudniu ub. roku).

W porównaniu z sytuacją sprzed roku zmniejszyło się znaczenie barier związanych głównie z niedostatecznym popytem i trudnościami z uzyskaniem kredytów, natomiast wzrosło znaczenie barier związanych przede wszystkim z niedoborem wykwalifikowanych pracowników i kosztami zatrudnienia.

W stosunku do oczekiwanego portfela zamówień w okresie najbliższych dwunastu miesięcy 16% przedsiębiorstw budowlanych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże, 69% jako wystarczające, a 15% jako zbyt małe. Oceny te są zbliżone do formułowanych przed miesiącem. W porównaniu z grudniem ubiegłego roku zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności jako nadmierne w stosunku do oczekiwanego portfela zamówień, a zwiększa się odsetek przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt małe.

3. Handel detaliczny

W grudniu **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest negatywnie (minus 11), gorzej niż w listopadzie (minus 5). Wśród badanych przedsiębiorstw 14% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 25% - jej pogorszenie (w listopadzie odpowiednio 17% i 22%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Ograniczenia bieżącej sprzedaży są większe niż w listopadzie. Nadal niezadowolająca jest sytuacja finansowa przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach formułowane przez przedsiębiorców prognozy sprzedaży wskazują na możliwość jej bardziej znaczącego spadku. W konsekwencji mogą się zwiększyć trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Nadmiar posiadanych zapasów towarów jest nieznacznie mniejszy niż w ubiegłym miesiącu. Przyszłe zamówienia na towary mogą być ograniczane w znacznie większym stopniu niż prognozowano w listopadzie. Dyrektorzy firm sygnalizują wzrost bieżących cen towarów na poziomie zgłaszanym przed miesiącem. W najbliższych trzech miesiącach mogą one rosnać wolniej niż wskazywała prognoza sprzed miesiąca. Nadal należy oczekiwać redukcji zatrudnienia pracowników, przy czym skala zwolnień może być nieznacznie większa od przewidywań z listopada.

Negatywne oceny koniunktury sygnalizują wszystkie branże handlu detalicznego. Najbardziej pesymistyczny wskaźnik koniunktury notuje się w branży żywnościowej – minus 15 (minus 6 w listopadzie). W branży: włókno, odzież, obuwie wskaźnik kształtuje się na poziomie minus 14 (minus 31 przed miesiącem), w branży pojazdy samochodowej minus 13 (minus 9 w listopadzie), a w branży: meble, rtv, agd minus 8 (plus 2 w ubiegłym miesiącu).

W jednostkach branży: **meble, rtv, agd** wzrost sprzedaży w grudniu jest szybszy niż sygnalizowano przed miesiącem. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy oczekują spadku sprzedaży. Bieżąca i przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana negatywnie, gorzej niż w listopadzie. W przedsiębiorstwach odnotowuje się niedobór zapasów towarów, choć mniejszy niż przed miesiącem. W najbliższych miesiącach należy oczekiwać ograniczenia zamówień na towary. W grudniu przedsiębiorcy sygnalizują wolniejszy niż w ubiegłym miesiącu spadek cen towarów tej grupy. Na najbliższe miesiące przewiduje się dalszy spadek cen. Można też spodziewać się redukcji zatrudnienia, większych od przewidywanych w listopadzie.

W grudniu przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** sygnalizują większe niż przed miesiącem ograniczenia sprzedaży. Bardziej pesymistyczne niż w listopadzie są też prognozy sprzedaży na najbliższe miesiące. W efekcie przedsiębiorcy z opóźnieniem regulują swe zobowiązania finansowe. Przyszła sytuacja finansowa jest oceniana negatywnie, gorzej niż prognozowano w listopadzie. Poziom posiadanych zapasów towarów uznawany jest za nadmierny, a ograniczenia przyszłych zamówień będą większe od przewidywanych przed miesiącem. W grudniu ceny pojazdów samochodowych spadają szybciej niż w listopadzie. W najbliższych miesiącach możliwy jest nieco wolniejszy spadek cen. Dyrektorzy sygnalizują możliwość redukcji zatrudnienia, choć w skali mniejszej niż wskazywała prognoza z poprzedniego miesiąca.

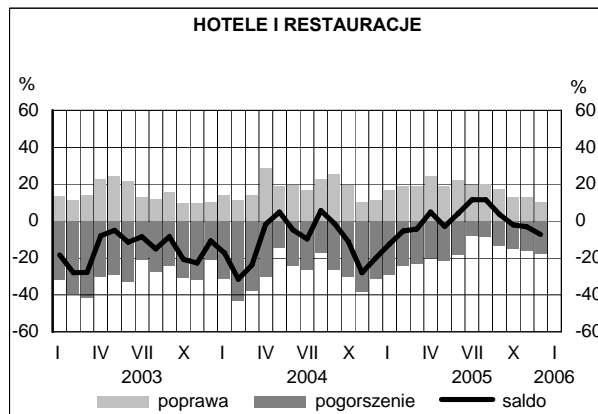
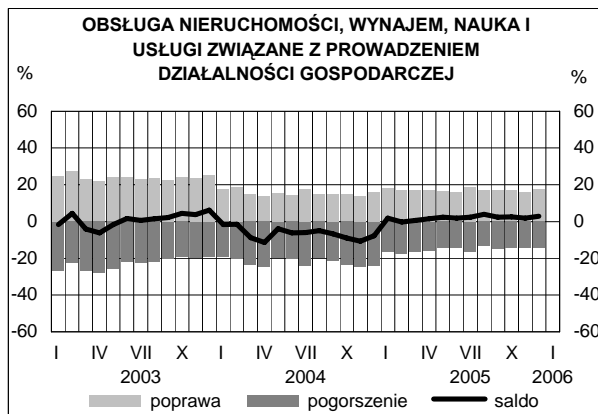
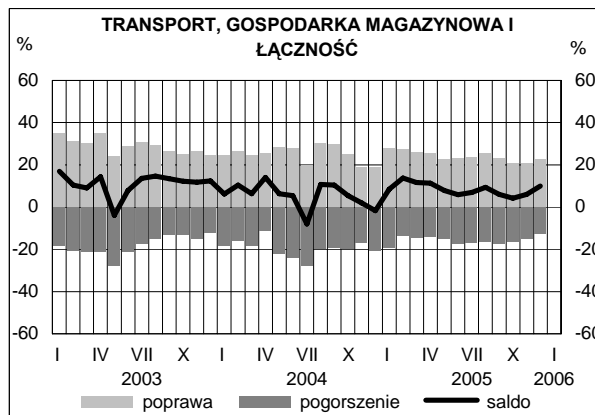
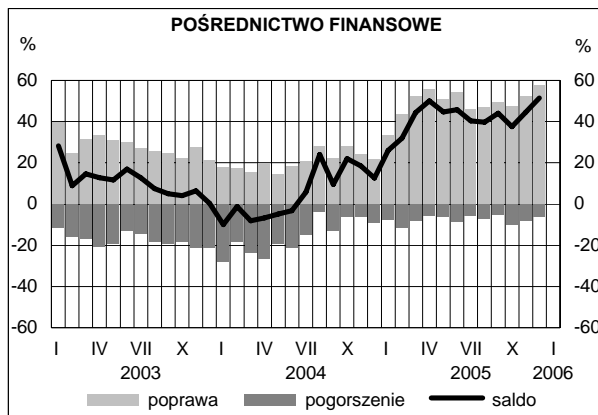
W grudniu sygnalizowane są ograniczenia sprzedaży **żywności**. W najbliższych miesiącach może nastąpić dalszy spadek sprzedaży. Bieżąca i przyszła sytuacja finansowa tej grupy przedsiębiorstw jest niezadowolająca. Utrzymuje się niewielki nadmiar bieżących zapasów towarów. Przyszłe zamówienia towarów u dostawców mogą być ograniczane w stopniu większym niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Wzrost cen żywności utrzymuje się na poziomie z listopada. W najbliższych miesiącach przewiduje się wolniejszy wzrost cen niż przewidywano w poprzednim miesiącu. Należy oczekiwać nieco większych redukcji zatrudnienia niż prognozowano w listopadzie.

W jednostkach branży: **włókno, odzież, obuwie** spadek bieżącej sprzedaży jest mniejszy od zgłaszanego w ubiegłym miesiącu. Zmniejszają się też trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Przyszła sprzedaż może być ograniczana w mniejszym stopniu niż wskazywały prognozy sprzed miesiąca. W konsekwencji w najbliższych miesiącach trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych mogą być znacznie mniejsze aniżeli prognozowano w listopadzie. Zwiększają się zapasy towarów posiadanych przez przedsiębiorstwa. Przyszłe zamówienia u dostawców będą nadal ograniczane. W grudniu przedsiębiorcy notują spadek cen towarów nieco szybszy niż w ubiegłym miesiącu. Na najbliższe miesiące przewiduje się dalszy spadek cen. Redukcje pracowników mogą utrzymać się na poziomie zbliżonym do przewidywań sprzed miesiąca.

Podobnie jak w listopadzie, spośród badanych jednostek handlowych 4,3% deklaruje, że nie napotyka na **bariery w prowadzeniu bieżącej działalności**. W pozostałych przedsiębiorstwach największe bariery stanowią: konkurencja na rynku (sygnalizowana przez 74% jednostek), koszty zatrudnienia (55% jednostek), wysokie obciążenia na rzecz budżetu (52%

jednostek) i niedostateczny popyt (49% jednostek). Nasilenie poszczególnych barier od roku nie ulega istotnym zmianom.

4. Usługi

Jednostki z sekcji **pośrednictwo finansowe** oceniają koniunkturę optymistycznie (plus 52), lepiej niż przed miesiącem (plus 45). Poprawę koniunktury sygnalizuje 58% badanych firm, a jej pogorszenie - 6% (w listopadzie odpowiednio: 53% i 8%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Znaczący wzrost bieżącego popytu powoduje, że zwiększa się też sprzedaż usług finansowych. Znajduje to odbicie w bardzo dobrej sytuacji finansowej firm. Oceny przyszłego popytu, sprzedaży i sytuacji finansowej są też pozytywne, lepsze od prognoz formułowanych przed miesiącem. W grudniu dyrektorzy jednostek sygnalizują wzrost bieżących i przyszłych cen oferowanych usług. Mimo tej zadowalającej sytuacji, w tej grupie jednostek prognozowany jest w najbliższych miesiącach spadek zatrudnienia.

Koniunktura w jednostkach z sekcji **transport, gospodarka magazynowa i łączność** jest oceniana w grudniu korzystnie, lepiej niż w ubiegłym miesiącu (plus 10 wobec plus 6 w listopadzie). Poprawę koniunktury sygnalizuje 23% badanych firm, a jej pogorszenie - 13% (w listopadzie odpowiednio: 21% i 15%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. W grudniu odnotowuje się zahamowanie obserwowanego w listopadzie wzrostu popytu, wobec czego przedsiębiorstwa sygnalizują niewielki tylko wzrost bieżącej sprzedaży. Poprawia się sytuacja finansowa jednostek. Na najbliższe trzy miesiące dyrektorzy jednostek spodziewają się większego niż przewidywano przed miesiącem wzrostu popytu i sprzedaży, a także bardziej

odczuwalnej poprawy sytuacji finansowej. Sygnalizowany jest spadek zarówno bieżących jak i przyszłych cen usług. Na następne trzy miesiące w tej grupie jednostek należy oczekiwać wzrostu zatrudnienia.

W grudniu jednostki z sekcji **obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej** oceniają koniunkturę pozytywnie (plus 3), na poziomie zbliżonym do sygnalizowanego w poprzednim miesiącu (plus 2). Poprawę koniunktury sygnalizuje 17% badanych firm, a jej pogorszenie - 14% (w listopadzie odpowiednio: 16% i 14%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Niewielki tylko wzrost popytu powoduje, że przedsiębiorcy sygnalizują utrzymywanie się sprzedaży na dotychczasowym poziomie. Bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest nadal negatywnie. Mimo prognozowanego na najbliższe miesiące wzrostu popytu i sprzedaży, nie oczekuje się poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Dyrektorzy jednostek sygnalizują spadek zarówno bieżących jak i przyszłych cen usług. W najbliższych miesiącach w jednostkach z tej sekcji należy oczekiwać niewielkich redukcji zatrudnienia.

Jednostki z sekcji **hotele i restauracje** oceniają w grudniu koniunkturę negatywnie, gorzej niż miesiąc wcześniej (minus 7 wobec minus 3 w listopadzie). Poprawę koniunktury sygnalizuje 10% badanych firm, a jej pogorszenie - 17% (w listopadzie odpowiednio: 13% i 16%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Bieżący popyt i sprzedaż są oceniane negatywnie, gorzej niż w listopadzie. W konsekwencji pogarsza się bieżąca sytuacja finansowa jednostek. Na najbliższe miesiące przewidywany jest dalszy spadek popytu i sprzedaży, a także pogorszenie sytuacji finansowej. W grudniu dyrektorzy jednostek sygnalizują wzrost bieżących i przyszłych cen oferowanych usług. Poziom zatrudnienia nie powinien ulec zmianie.